

SISÄLLYS

Esipuhe.....	V
--------------	---

A. YLEISTÄ YMPÄRISTÖN- JA LUONNONSUOJELULAINSÄÄDÄNTÖÄ

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelulaki 27.6.2014/527	2
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 4.9.2014/713	74
EPNDir 2010/75/EU teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) 24.11.2010 (IE-direktiivi, teollisuuspäästödirektiivi)	86
EPNAs (EU) 2021/1119 puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) 30.6.2021	130
Ilmastolaki 10.6.2022/423	137
Laki Kioton mekanismien käytöstä 2.2.2007/109	142
Ympäristöministeriön asetus yhteistoteutushankkeista 28.9.2007/913.....	147
Ulkoasiainministeriön asetus puhtaan kehityksen mekanismin hankkeista 25.10.2007/915	148
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista 1.3.2007/214	149
EPNDir (EU) 2019/904 tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä 5.6.2019 (SUP-direktiivi, kertakäyttömuovidirektiivi)	152
Valtioneuvoston asetus eräistä muovituotteista 29.12.2022/1318	162
Valtioneuvoston asetus muovia sisältävistä kalastusvälineistä 29.12.2022/1319.....	164
Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille maksamista korvauksista 29.12.2022/1320	166
Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 31.8.1978/669.....	167
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 29.10.1992/993.....	171
Valtioneuvoston asetus meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista 9.12.2021/1107.....	171
Valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista 27.8.2015/1107	173
Maa-aineslaki 24.7.1981/555.....	174

Luonnonsuojelu

Luonnonsuojelulaki 5.1.2023/9.....	185
Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 30.11.2023/1066	204
Ympäristöministeriön asetus vapaaehtoisesta ekologisesta kompensatiosta 1.9.2023/933	227
Ympäristöministeriön asetus Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden luettelosta 27.3.2015/354.....	232
Ympäristöministeriön asetus rauhoitettujen eläinten ja kasvien ohjeellisista arvoista 3.1.2002/9	233
Valtioneuvoston asetus hylkeidensuojelualueista 9.8.2001/736.....	236
Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 30.12.2015/1709	236
Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 23.5.2019/704.....	239
Erämaalaki 17.1.1991/62	241
Luonnonsuojelualueet ja kansallispuistot	242

B. ILMANSUOJELU JA PÄÄSTÖKAUPPA

EPNAs (EU) 2018/842 sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta 30.5.2018 (taakanjakoasetus)	246
Laki hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista 29.6.2012/416	257
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 26.1.2017/79	259
Valtioneuvoston asetus ilmassa olevasta arsenenista, kadmiumista, elohopeasta, nikkelistä ja polysyklisistä aromaattisista hiilivedyistä 16.2.2017/113	270
Valtioneuvoston asetus eräiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen ja laitosten ilmaan johdettavien päästöjen rajoittamisesta 29.1.2015/64	274
Valtioneuvoston asetus suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta 13.11.2014/936.....	286
Päästökauppalaki 28.12.2023/1270	294

C. LUONNON VIRKISTYSKÄYTTÖ

Ulkoilulaki 13.7.1973/606	316
Maastoliikennelaki 22.12.1995/1710	319
Vesiliikennelaki 19.6.2019/782	324
Metsästyslaki 28.6.1993/615	346
Metsästysasetus 12.7.1993/666	364
Maa- ja metsätalousministeriön asetus elävän riistaeläimen ohjeellisista arvoista 7.4.2010/241	369
Kalastuslaki 10.4.2015/379	370
Valtioneuvoston asetus kalastuksesta 26.11.2015/1360	390

D. VESILAINSÄÄDÄNTÖ

Yleistä vesilainsäädäntöä

Vesilaki 27.5.2011/587	394
Valtioneuvoston asetus vesitalousasioista 29.12.2011/1560	441
Valtioneuvoston asetus eräistä vesialueelle sijoitettavista johdoista 22.2.2018/146	445
Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 30.12.2004/1299	446
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä 30.11.2006/1040	455
Valtioneuvoston asetus vesienhoitoalueista 30.12.2004/1303	467
Valtioneuvoston asetus merenhoidon järjestämisestä 25.8.2011/980	471
Vesihuoltolaki 9.2.2001/119	474
Valtioneuvoston asetus talousveden tuotantoketjun riskienhallinnasta ja omavalvonnasta 5.1.2023/7	485
Laki vesihuollon tukemisesta 30.7.2004/686	487
Valtioneuvoston asetus yhdyskuntajätevesistä 12.10.2006/888	489
Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 16.3.2017/157	491
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista 23.11.2006/1022	492
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 18.12.2014/1250	501
Valtioneuvoston asetus vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden avustamisesta 11.6.2015/714	507

Meren- ja koskiensuojelu

Merensuojelulaki 29.12.1994/1415	509
Merenkulun ympäristönsuojelulaki 29.12.2009/1672	511
Valtioneuvoston asetus merenkulun ympäristönsuojelusta 28.1.2010/76	536
Koskiensuojelulaki 23.1.1987/35	541
Laki Ounasjoen erityissuojelusta 19.8.1983/703	542
Laki Kyrönjoen erityissuojelusta 16.8.1991/1139	543

Muuta vesilainsäädäntöä

Patoturvallisuuslaki 26.6.2009/494	544
Valtioneuvoston asetus patoturvallisuudesta 29.4.2010/319	547

E. JÄTEHUOLTO

Yleistä jätelainsäädäntöä

Jätelaki 17.6.2011/646	550
Valtioneuvoston asetus jätteistä 18.11.2021/978	591
EPNDir 2008/98/EY jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19.11.2008 (jätedirektiivi, jätepuitedirektiivi)	620

Jätteiden käsittely ja hyödyntäminen

Valtioneuvoston asetus jätteen polttamisesta 14.2.2013/151	652
Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 2.5.2013/331	667

Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa 7.12.2017/843	678
Valtioneuvoston päätös jätteiden kansainvälisiä siirtoja koskevasta valtakunnallisen jätesuunnitelman osasta 2.7.1998/495	682

Jätelajikohtaisia säädöksiä

Valtioneuvoston asetus betonimurseen jätteeksi luokittelun päättymisen arviointiperusteista 16.6.2022/466	684
Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä 3.7.2014/518; oteita	688
Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä 25.11.2021/1029	688
Valtioneuvoston asetus juomapakkausten palautusjärjestelmästä 27.6.2013/526	696
Ympäristöministeriön päätös virvoitusjuomien ja alkoholijuomien vähittäismyyntipäällysten kierrätysjärjestelmän hyväksymisestä 28.6.1994/569	698
Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä 2.3.2023/270	699
Valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta 3.7.2014/519	700
Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista 3.7.2014/520	708
Valtioneuvoston asetus PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä 10.11.2016/958	713
Valtioneuvoston asetus romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa 12.2.2015/123	714
Laki vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan määräaikaisesta tukemisesta 22.12.2021/1289	722
Valtioneuvoston asetus käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä 27.6.2013/527	725
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 14.3.2013/190	727

F. KEMIKAALIT JA TORJUNTA-AINEET

Kemikaalit

Kemikaalilaki 9.8.2013/599	736
Valtioneuvoston asetus kemikaalien vähittäismyynnistä 29.8.2013/644	746
Valtioneuvoston asetus biosidivalmisteista 5.6.2014/418	747
Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 3.6.2005/390	753
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 21.5.2015/685	773
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 20.12.2012/856	793
Laki vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa 7.6.2013/387	805

Torjunta-aineet

Laki kasvinsuojeluaineista 29.12.2011/1563	810
Maa- ja metsätalousministeriön päätös vesakontorjunta-aineiden levittämisestä eräissä tapauksissa 1.7.1976/597	817
Maa- ja metsätalousministeriön päätös torjunta-aineen lentolevityksestä 18.4.1986/306	818

G. TERVEYDENSUOJELU JA GEENITEKNIikka

Terveydensuojelu

Terveydensuojelulaki 19.8.1994/763	822
Terveydensuojeluasetus 16.12.1994/1280	838
Valtioneuvoston asetus raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden suojelemisesta työssä vaaraa aiheuttavilta tekijöiltä 27.3.2024/143	842
Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 12.6.2009/410	843
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talusveden laadusta ja valvonnasta sekä rakennusten vesilaitteistojen riskienhallinnasta 17.11.2015/1352	844
Valtioneuvoston asetus elintarvikkeiden ja veden välityksellä leviävien epidemioiden selvittämisestä 21.12.2011/1365	854

Geenitekniikka

Geenitekniikkalaki 17.3.1995/377	856
Valtioneuvoston asetus geenitekniikasta 28.10.2004/928	867
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus geenitekniikkalain mukaisesta tarkastusmenettelystä 16.2.2007/198	869
Biopankkilaki 30.11.2012/688	870
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus biopankin tiedonannosta 29.8.2013/649	877
Valtioneuvoston asetus biopankin suostumus- ja hyväksyntäasiakirjasta 26.10.2023/983	877

H. ELÄINTEN JA KASVIEN SUOJELU SEKÄ METSÄTALOUS

Eläinten suojelu

Laki eläinten hyvinvoinnista 23.3.2023/693	880
Valtioneuvoston asetus eläimille tehtävistä toimenpiteistä ja keinollisen lisäämisen menetelmistä 21.12.2023/1165	899
NDir 92/43/ETY luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 (luontodirektiivi)	902
EPNDir 2009/147/EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta 30.11.2009 (lintudirektiivi)	931
Laki eläintenpitokieltoeasteristä 14.1.2011/21	942
Laki tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta 28.6.2013/497	943
Valtioneuvoston asetus tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta 18.7.2013/564	953
Eläintautilaki 15.1.2021/76	958

Kasvien suojelu

Kasvinterveyslaki 29.11.2019/1110	979
Laki metsätuhojen torjunnasta 20.12.2013/1087	984

Metsätalous

Metsälaki 12.12.1996/1093	990
Valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä 30.12.2013/1308	998
Valtioneuvoston päätös suojametsistä 12.11.1998/844	1001

I. YMPÄRISTÖVAHINKOJEN KORJAAMINEN JA KORVAAMINEN

Laki eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta 29.5.2009/383	1004
Valtioneuvoston asetus eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta 24.9.2009/713	1006
EPNDir 2004/35/EY ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta 21.4.2004 (ympäristövastuudirektiivi)	1007
Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta 19.8.1994/737	1017
Laki ympäristövahinkovakuutuksesta 30.1.1998/81	1020
Laki ympäristövahinkorahastosta 29.12.2022/1262	1024
Valtioneuvoston asetus ympäristövahinkovakuutuksesta 22.1.2015/47	1035
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 21 a §:ssä säädetyn suhdeluvun määrittämisestä, ennakkoarvion perusteista ja jakojärjestelmää koskevien osuuksien maksusta ja tilittämisestä 22.12.2006/1374	1036
Laki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta 14.1.2022/15	1036
Valtioneuvoston asetus rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta 19.1.2023/115	1040
EPNDir (EU) 2024/1203 ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivin 2008/99/EY ja 2009/123/EY korvaamisesta 11.4.2024 (ympäristörikosdirektiivi)	1041

J. YMPÄRISTÖHALLINTO JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Ympäristöhallinto

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 24.1.1986/64	1056
Laki EU-ympäristömerkistä 17.10.2014/832	1057
EPNDir 2003/4/EY ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta 28.1.2003 (ympäristötiedotdirektiivi)	1058
Laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta 19.6.2019/764	1063
Laki aluehallintovirastoista 20.11.2009/896	1064
Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista 20.11.2009/906	1068
Laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa 20.11.2009/898	1072
Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta) 20.11.2009/897	1073
Laki Suomen ympäristökeskuksesta 11.12.2009/1069	1079
Valtioneuvoston asetus Suomen ympäristökeskuksesta 29.12.2009/1828	1080
Laki Luonnonvarakeskuksesta 27.6.2014/561	1080
Valtioneuvoston asetus Luonnonvarakeskuksesta 4.9.2014/715	1081
Asetus ympäristövakuutuslautakunnasta 30.12.1998/1177	1082

Ympäristövaikutusten arviointi

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 5.5.2017/252	1084
Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 11.5.2017/277	1092
EPNDir 2011/92/EU tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 13.12.2011 (YVA-direktiivi)	1093
Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 8.4.2005/200	1108
Valtioneuvoston asetus viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 19.5.2005/347	1111
EPNDir 2001/42/EY tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.2001 (SEA-direktiivi)	1113

K. MUUTA LAINSÄÄDÄNTÖÄ

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731; otteita	1120
Rikoslaki 19.12.1889/39; otteita	1125
Laki Suomen talousvyöhykkeestä 26.11.2004/1058	1135
Valtioneuvoston asetus Suomen talousvyöhykkeestä 2.12.2004/1073	1138
Kuntalaki 10.4.2015/410	1139
Uhkasakkolaki 14.12.1990/1113	1168

Asiahakemisto

Oikeustapaushakemisto